

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban
megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dójának” czimzendők.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:

BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

Kecskemét, 1878. május hó 30-án.

Lapunknak utolsó számában Dr. Dékány Ráfael igazgató tanár úr „Kadétiskola Budapest” feliratú cikkben közölte azon feltételeket, melyek mellett a hadapródok nevezett iskolában felvételre igényt tarthatnak, s e szavakkal zárta cikkét: „Édes örömet közöljük a kadétiskola hatóságának ezen értesítését; mert magunk is nagyon helyén látunk, ha a magyar ifjakban egy kissé több harcziás szellem, s a magyar ezredek tisztí névsorában sokkal több magyar név lenne látható.”

Leirjuk e sorokat, mert fejtegetésünk kiinduló pontját képezi, nem mintha hasonló gondolatunk még nem volt volna, hanem azért, mert emlékezetünk szerint e lapokban, legalább újabb időben, hasonló gondolat még nyilvánítva nem volt. De némileg igazolva van ez azzal is, hogy sokan, nevezetesen azok, a kiknek nincs kit kadétiskolába adniok, a cikket hihetőleg át sem nézték, vagy elsiklottak felette a nélkül, hogy akár elejét, akár közepét, akár végét a szükséges figyelemmel átolvasták volna, s fontolóra vették volna egyúttal azt is, mily nagyhorderejű gondolat rejlik a kérdéses mondatban. Magyar közmondás szerint: végén csattan az ostor! vagy a közmondást ezen esetre alkalmazva: cikknek maradandóbb értékét zármondata foglalja magában.

Sokszor elmondott panasz, hogy a monarchiánk védelmére szolgáló hadseregben a magyar szellem lehetőleg kevés, sőt, hogy épen a tisztikar, mely kiválóan van hivatva e tekintetben hatni, több oly taggal bír, a ki csaknem tüntetéssel fektet súlyt osztrák érzelmére, még akkor is, ha nem született osztrák, hanem valóságos javabeli magyar. Miért van ez így, azt annak, a ki az osztrák hadseregnek utolsó harmincz évi történetéből, csak felületesen is tud egyet mást, nem kell magyarázni, egyébként pedig elég magyarázatul szolgál már maga azon körülmény, hogy az osztrák-magyar közös hadsereget a legkülönbélebb nemzetiségekből besorozott egyének képezik, s így abban nemzetiségi individualitások nem is igen érvényesülhetnek. Helyén és rendjén van-e ez, azt nem vitatjuk, de határozottan kijelentjük, hogy őszintén óhajtjuk, hogy ez, a mennyiben a hadsereg lényegével megegyeztethető, megváltozzék.

A mi az osztrák-magyar közös, s illetőleg volt osztrák hadseregnek főjellemtvónása volt eddig, az az uralkodóház iránt jó és rossz időben tanúsított rendíthetetlen hűsége. Sokaknak szemében épen ez tette közömbössé, s addig, míg nem kellett hozzá adni fiainkat, nem is igen törődünk vele. Később megváltoztak a viszonyok, s a védkötelezettség, csekély kivétellel, általánosan kötelezővé tétetett. Ez épen abba az időbe esett, mikor nekünk magyaroknak mozzannunk sem volt szabad. Kinek volt volna kedve magyar ember létre ily idő-

ben a hadseregbe lépni? a magyarokat az olaszok, az olaszokat a magyarok, a szlávokat a németek, a németeket a szlávok féken tartására használták, mert féken kellett tartani valamennyit, ha a birodalmat szétbomlani hagyni nem akarták; s tán e miatt volt a polgár első és főkötelességként hirdetve: a hallgatás és az adónak megfizetése. Szomorú, de való.

Egy darab ideig úgy a hogy boldogultak e rendszerrel, vagy legalább úgy tüntették fel a dolgot, mintha csakugyan elhitték volna, hogy boldogulnak, de a boldog Austriát, mely közmondásossá vált szerencsésével kardcsapás nélkül nyerte meg azt, a mit mások csak véres harcok árán tudtak megszerezni, — Bella gerant alii, tu felix Austria, nube! — egymás után érte a szerencsétlenség, mely köztudomásúlag sohasem jön egyedül. Fáj a szívünk, ha visszaemlékezünk arra a sok szenvedésre, csapásra, veszteségre, melyet az osztrák-magyar-monarchia népei eltűrni voltak kénytelenek, mert oly emberek állottak az ügyek élén, a kik e népek szükségleteiről, gondolkodásmódjáról, nemzeti sajátosságairól fogalommal sem bírtak.

Ily körülmények között lehetetlen volt azt várni, hogy az individualitására még valamit adó magyar nemzet, ezen magyarságát lényegében megtámadó rendszerrel megbarátkozzék, sőt ennek folytán mindazt a mi e rendszerrel összeköttetésben állott, annak közvetett vagy közvetlen folyománya volt, lett legyen az akár jó, akár rossz, akár üdvös, akár annak ellenkezője, egyaránt károsnak és vészthozónak tartotta, gyűlölte, vagy ha nem gyűlölte épen, nem kívánta, s mihelyt szerét tehetette, magától elvetette. Sok jót dobtunk el ekként magunktól, a nélkül, hogy annak pótlásáról gondoskodtunk volna. A gyűlölt rendszernek egyik rokonszenyűnkét legkevésbé bíró, nálunk is meggyökeresedett fejleménye és intézménye volt a hadsereg. A hadsereg nálunk sohasem volt népszerű, de semmi sem tette népszerűtlenebbé, mint a forradalom utáni használata és szereplése. S ez annyira ment, hogy mikor előbb Olaszországban, utóbb Csehországban vereséget szenvedett, e vereségeken arczpirulás nélkül örvendtünk, jóllehet saját testvéreink, rokonaink és barátaink estek el a harcmezőn. De minek elevenítsünk fel oly emlékeket, melyekre csak a fájdalom érzetével gondolhatunk vissza? elég az azon, a hadsereg nálunk népszerű sohasem volt, sohasem tudott azzá lenni, s a katonáskodást nem tekintettük hazafiúi kötelességnek, hanem ellenkezőleg azt tartottuk jó hazafinak, a kinek sikerült magát a katonáskodástól megmenteni, mert, a ki a hadseregbe lépett, azt ránk nézve elveszítettnek tartottuk, a ki pedig nem, azt kész nyereségnek.

Hogy pedig egészséges álladalmi viszonyokról lehetne ott szó, a hol az állam védelmére rendelt hadsereg az államot első sorban az azt alkotó polgárok ellen kény-

telen megvédeni, azokkal homlokegyenest ellenkező eszméktől van eltelve, azt senki sem fogja mondani. Meg is látszott ez a monarchián, mert senki sem bizott benne, legkevésbé saját polgárai, s isten csodája, hogy ennek daczára annyi megpróbáltatás közt fenn tudta tartani magát. Még mi, az osztrák-magyar-monarchiának jóformán legéltrevalóbb népe, sem pusztultunk el, pedig mindent megtettek ők is, mi is, hogy az élők sorából kitörültsünk. Hanem élt és él a magyarok istene, s örökös hibái mellett is jó népe felett!

A monarchiát ért csapások csirái lettek egy szebb, jobb jövőnek. Alkotmányunk visszaállított, s a „semmit rólunk, nélkülnk,” vagy mint őseink mondták: „nihil de nobis, sine nobis,” ismét megvalósult, s önmagunk határozhattunk magunk és sorsunk felett.

Az ország megvédését érzéző, időközben történt szükségessé vált változásokat, újításokat, többek közt a közös hadsereget, megszüntetni, annyi volt volna, mint magunkat a szükséges védelemtől fosztani meg. El kellett fogadnunk, mint a szükség által ránk erőszakolt tény, akár akartuk, akár nem, feltéve, hogy hadsereg nélkül maradni, az országot védtelenül hagyni nem állt szándékunkban. Politikai érettségre és nem jogfeladásra mutat, ha valamely nemzet a rokonszenyét nem bíró szükségessé is meg tud barátkozni, mert azt létfeltétele így kívánja, s nem bocsájtkozik kétséges értékű és kimenetelű kísérletekbe, melyek a biztos helyébe ismeretlen bizonytalant állítanak.

S így a koronázás idejétől fogva a közös hadsereget, melyhez évenként ifjúságunk virágával járulunk, édes magunkénak tekintjük, épen úgy, mint népszerűbb honvédeinket, mindazonáltal azzal a különbséggel, s ez a fontos és jelentékeny benne, hogy míg emebbén a hű fiút, amabban az elvesztett fiút véljük látni.

S épen ez az, a mi nincs rendén, a minek nem volna szabad lennie. A sornadhoz állított fiaink épen oly hús a mi húsunkból, vér a mi vértünkéből, mint a honvédség; szükség esetén az ép úgy tartozik vérével adózni, mint emez, sőt miután közös hadsereg, még nagyobb kötelezettségeknek van alá vetve.

Tökéletesen indokolt tehát azon törekvésünk, hogy ne csak honvédségünkben, hanem a közös hadseregben is uralkodjék magyar, ezen országnak megfelelő szellem. S minthogy e tekintetben nem a legénység, hanem a tisztikar gondolkodásmódja határozó, mint az, mely értelmiség tekintetében a kiválóbb, illetékesség tekintetében döntőbb, erkölcsi és szellemi befolyásában, ha nem épen kizárólag, minden esetre a legnagyobb részben határozó, az egésznek jellegét és jellemet adó: azon kell lennünk, hogy a tisztikarban minél nagyobb számban, s minél kitünőbb állásokon leginkább olyan fiaink alkalmaztassanak és legyenek

alkalmazhatók, sőt lehetőleg elkerülhetetlenek és mellőzhetetlenek, a kik testestül lelkestül magyarok, s a kiket az uralkodóhoz való ragaszkodáson és hűségen kívül, hazájuk és annak népe iránt érzett kioltathatlan szeretet lelkesít.

Mert, ha ily embereket fogunk a közös hadsereghez állítani, akkor nem lesz okunk a magyar szellem hiányáról panaszkodni, s ezt megint csak úgy leszünk képesek elérni, ha alkalmas, tehetséges egyéneket képeztünk tisztékké.

S ideje már, hogy e kérdést ne csak fejtegetjük, hanem iparkodjunk meg is oldani. Más országokban minden jóra való család, mely tagjai között több fiút számol, de nem oly vagyonos, hogy mindegyiknek illő osztályrészt juttathasson, a szükség szerint egyet-kettőt katonává képeztet, s oly mivelte herék, a milyenek nálunk ezrével édes semmittevésben töltik idejük javát, a külföldön ismeretlenek; mint munkás méhek a hadseregnél keresnek alkalmazást. Különösen az úgynevezett úri osztály az, mely nálunk kötelességmulasztólag henyél, mert a dolgot és munkát lealázónak tartja, s a katonai fegyelem kényelmét zavarja. Lám! a sokat gúnyolt német junkerek Párisig elhatottak. Ime, itt van elég elfoglalni való tér, s ha a mieinkkel foglaltatjuk el, nem lesz sem nekünk, sem nekik okuk tettüket megbánniok, mert a mit tesznek, azt úgy a maguk, mint egyúttal hazájuk érdekében is teszik.

Azt fogják sokan mondani, hogy mindez igen szép és jó lehet, de nekünk magyar hadsereg kell, s azon kell lennünk, hogy honvédségünket erősítsük. De itt azt nem szabad feledni, hogy mi nekünk elvitázhatatlan ténynyel kell számolnunk, a honvédségünkönél jóval jelentékenyebb közös hadsereggel. A közös hadsereg az összmonarchia érdekében elkerülhetetlennek tartatik, s mert az illetékes körök ez értelemben nyilatkoznak, akármit fognánk is mi mondani, meghallgatásra nem számíthatnánk; nem azért, mert nem élünk valósággal alkotmányos rendszer alatt, mint azt némelyek tán e miatt hinni fognák, hanem azért, mert a döntő szó másik fele uralkodónkat illeti, a kinek beleegyezése nélkül e tekintetben semmit sem lehet tenni. Ez pedig mindenkor hadügyminiszterére hallgat, s még nem volt rá eset, s egyhamar ezentúl sem lesz, hogy az a közös hadsereg feloszlatása mel-

lett szólalt volna fel. Szóval, a közös hadsereget ez idő szerint el kell fogadnunk, mint olyan intézményt, melyre szükségünk van, s a melyet mással nem helyettesíthetünk.

S így legjobb, ha abba oly szellemet varázslunk, mely érdekeinknek megfelel: akkor nem látunk bennük idegeneket, s ők sem látják bennünk ilyeneket, mert a mi őket lelkesíti, az fog minket is lelkesíteni, örömeink és bánataink azonosok lesznek. Az egyedüli mód pedig a megjelölt, t. i. minél több magyart állítani a tisztikarhoz.

Romániai levél.

Ploest, 1878. május 18.

Városunk kezd ismét jobban élénkülni, mert jönnek az oroszok, minek leginkább örülnek a fiákeresek, mert kipótolhatni vélik azon veszteséget, melyet a természet okozott nekik, midőn mind oláh husvét második napján, mind az azt követő pénteken (gyógyó napján) sötét felhőkből bőven hullatta az áldást, minek következménye lett, hogy a Gyógyóba a kalugerek (barátok) regényes zöld erdejébe rendes szokás szerint mulatás végett kirándulni szokott publikum otthon vala kénytelen elkölteni az izletes étkeket, melyeket a jó gazdasszony már napokkal elébb combinált a szakácskönyvből s a kirándulást megelőző estén összezsomagolt, előre is örülve azon, hogy mily pompás családi mulatság lesz majd holnap a zöldben, a jó kalugerek erdejében a szentkút körül, mely arról híres a jámbor hívők előtt nagy területen, hogy bünt tisztító s gyógyító erővel bír. A kirándulás tehát elmaradt s vele sok szép remény és számítás füstbe ment. A publikum kárpótolni fogja magát otthon a boros kancsó mellett! De, hogy fizetik ki a jó birsások (fiákeresek) a kovácsnál, kerékgyártónál, szíjjgyártónál a gyógyói kirándulás rovására csinált kontót? Fáma megvigasztalja őket, odasúgván, hogy jönnek még oroszok — még pedig nem kevesen — kiknek tisztjei nem igen szeretnek gyalog járni. S a hír nem alaptalan, mert a lakatlan lutheri parochia kertje tele már sátorokkal s mint jó forrásból értesülék, rövid idő múlva Bukarest tájékáról 6000 orosz érkezik hozzánk, kik bizonytalan időig vendégeink lesznek. Csak úgy ne jár-nánk mi is, mint az anekdotabeli paraszt fiú, ki midőn a faluba jövő szikár adószedőt meglátta, oda kiált apjának: „hiszen ez feleszi a falut!” Csak drágaságot ne hoznának. Annyit már tapasztaltam a most is itt tartózkodókról, — kik részint lovasok, részint vasúti munkások, hogy fa dolgában szükkölködvén, igen könnyen támad az a kisegítő gondolatuk, hogy a kertek oszlopait s kerítésdeszkáit nézzék léniának s plajbásznak s elorozzák szükségük fedezésére. A lutheri parochia kert-kerítéséből a télen itt táborozottak csak hirmondónak hagytak egy darabkát, s a mult héten ideiglenes szállásul sátoztott ütött vasútverők a rend és jóízlés kedvéért már tegnap azt is tépni kezdték.

Egyébiránt vallásosok — evés és lefekvés előtt

rendesen imádkoznak — éneklésszerűen chorusban, vasárnap délelőtt néhányan a helybeli helyéthítűek istentiszteletén is részt vettek, s illő komolysággal viselték magukat egészen az istentisztelet befejeztéig.

Hallom, hogy Bukarestben járvány dühög, itt azonban még semmi baj, a halálozás a rendes s nem hallottam, hogy itt valaki ez időben valamely járványnak esett volna áldozatául.

Azt sem mondhatom hogy élelem dolgában drágaság van; valamennyire emelkedtek ugyan az árak, a fogyasztók szaporodása következtében, de azért ha az állapotok a jelenlegiek maradnak, indokolt panaszra nem lehet okunk.

Török foglyokat is látunk itt, jól megtermett erőteljes legények, kár, hogy alig van köztök olyan, kit a kiállott sanyarúság, vagy a háború, meg ne rongált volna, nagyobb része sánta, mert lába elfagyott, olyannal is találkoztam, ki — valószínűleg a fején kapott seb következtében — elveszté esztét, s most mint tébolyodott bekötött fejjel jár fel s alá az utcázakon, féltéken állítva meg a jámbor járókelőket, hogy azokhoz egy s más együgyű kérdést intézzen.

A mi már a románokat illeti, ezek szorgalmasan — hol kötéllel hol anélkül — szedik össze a haza reményeit s a szegény anyák méltó bánatára besorozzák a rendes katonaság közé.

Szép nézni ezeket a polgári ruhába öltözött nemzetőröket, midőn vasárnaponként zenekíséret mellett hadgyakorlatra mennek. Nagyobb részük az úri osztályhoz tartozik, vannak közöttök hivatalnokok, kereskedők, mesteremberek, s olyan magyarok, a kik itt születvén oláh alattvalók; ilyet egyet a napokban a sorkatonaság közé is besoroztak. Kár érte! szegény épen boldog vőlegény korát élte s bajosan jut mostanában célhoz, mert mint hallom hét évre soroznak.

Egyébiránt nyugodt itt minden, időjárásunk olyan, hogy kívánni sem lehetne különbet, a legszébb reményekkel nézünk az aratás elé.

r. l.

A „Kecskeméti Gazdasági Egyesület“ által mult hó 19-ik napján Csilléry Benő és id. Szél Imre urak elnöklete alatt tartott választmányi ülésben tárgyalatott az „Első magyar gyapjú-mosó és bizományi részvénytársaság“ megkeresvénye Budapestről, melynélfogva az, magát, a gyapjúnyirási idő bekövetkeztével, a gazda közönség figyelmébe ajánlja.

E gyár programjának, — melynek helyisége Budapesten, Feldunasoron, a Pannonia gőzmalom mellett van, — rövid kivonata a következő:

Alapított a közbizalommal bíró kereskedők által 1869-ben.

Elfogad gyapjút mosásra és bizományi eladásra, sőt arra olcsó kamattal előleget is ad.

Berendezése olyan, hogy évenként 100,000 métermázs gyapjút mosathat, a beküldött gyapjú tűz ellen biztosított célszerű raktárakban helyeztetik el, honnan 2—3 hét alatt tisztán kimosva eladásra elkészül.

A beküldött mosott gyapjú — minták, — melyek a gazdasági egyesület helyiségén bárki által

TÁRCZA.

A majális alkalmából.

(A titkos rendezőség. — A kanál jelvényesek. — „Egy pohár viz.“ — Pikáns megjegyzés. — „Az erdő szépe.“ — „Csongorádi kis barna.“)

Most már ne mondjuk többé, hogy nem szeretjük a titkosat. De miért is ne szeretnők, hisz a titkosat izgató, érdekesítő kíváncsiságot gerjesztő. Tudja ezt a fiatalság is, értve azt a fiatalságot, mely majális rendezett s ez által versenyre lépett a helybeli jótékony nőegylettel.

Gyűjték pedig az aláírást titkosan, gyűléseztek titokban s megválasztották a rendezőséget és elnököt titkosan s mind ennek a sok titkos ténynek az eredménye egy jól sikerült majális.

A titok fátyola azonban hamarosan fellebbent az arrangeurokról, mihelyest a helyszínén megjelentünk. A titkos elnököt elárulá a főlény, melyet, mint a sörös hordók főigazgatója s az italmérés főinspektora, kifejezésre juttatott. Lehetetlen volt fel nem ismerni, hogy azon emberke, kinek szerfelett élénk testmozdulatai teljesen összhangzatban voltak ama gömb mozgásával, melyet a természet a fej szerepére utalva, nyakára illesztett — praesideal.

Csakhamar felismerhetővé lettek a rendező közvitéztek is, kik — dicséretükre legyen mondva — fáradhatlanok voltak a szívélyesség s szolgálatkészségben. Szerepük a kanál-osztogatással kezdődött, mit hűségesen kiosztottak a részvényesek között. A gomblyukak csakhamar meg is kapták a saját-ságos díszmét, mely jelvényül szolgálhatt. És e

jelvény nagyon megfelelő volt, nálánál jobb s megfelelőbb nem is képzelhető. Ebben a materialis elvű korban, a midőn a csillag-szem, a rózsás arcz, eperajak, kellem és báj a házasságra való elhatározásban csak másodrendű dolgok, a hölgyekkel szemben legjobb kanállal megjelenni. A gomblyukba tűzött kanál azt jelenti, hogy a fiatal ember házasodni akar, s e jelvény jelképes haszná-lata sok időt rabló fáradságtól mentheti fel. Nem kell hónapok hosszú során át udvarolni, nem kell hosszú phrasissokat mondani a szerelemről, hanem csak a kanállal megkinálni a hölgyet, mi nem jelenthet egyebet, mint azt, a mit Sheridan e szavakkal fejezett ki: akar-e nőm lenni? Hogy a házasság létre jötté után a nő a kanalat a szakácsnőnek, mint illetékesebb közegnek adja át, az számításba sem jöhet, valamint az sem, ha majdan a menyecske a mézes hetek után az éjjeli kimaradástól katzenjammerban szenvedő férjnek a hátán adná be e kanállal a „kanalas-orvosság“-ot. A kikoszorúsítás e rettegett tény a kanál jelképes használata mellett többé nem történhetik meg, s azon szerencsétlenre, ki oly helyen ajánlotta volna fel a kanalat, hol azt el nem fogadják, nem fogják többé mondhatni, hogy kikoszorúsították, hanem egyszerűen használják az eddigel is ismert szólásmódot: a kutya kivitte a kanalat. Új emberek, új szokások. A német is ugyancsak neki dühödik már a táncznak s járja tűzzel fáradsággal, pedig nem végez robot munkát, a mi azóta, hogy a jobbágy terhek meg lettek szüntetve, a földesurak és földes úrnők által nem is követelhető. Scribe classicus műve az „Egy pohár viz“ letűnik a színpadról, az új emberek azt mi szellemes volt, mint színpadi termék, megunták s átültetik az életbe, s alkalmazzák a

majálisban, s a korlátok közé szorított tánczhelyen azt a fáradsággal tánczó egyént, ki önkéntes igából járta hol a maga, hol a más lábán a csárdást, midőn kimerülve leül, barátja jóindulatúlag kínálja meg egy pohár vízzel. Horrendum a megkinált nem fogadja el a vizet, pedig nem is szenved víziszonyban.

* * *

A csendes szemlélő, ki gyönyörködék a tánczosokban, s feladatául tűzte ki ellesni az udvarlók szépelgéseit, sok szellemes megjegyzést hallhatott, különösen a hölgyek részéről. Egy fiatal házassulandó a karján sétáló hölgynek ugyancsak hangosan beszélt szerelméről s szíve érzelmeiről. A hölgy néma volt egy ideig, de mosolygott, s fejcskékjével oly mozdulatot tett, melylyel azt akarta kifejezni, hogy nem hiszi a mondottakat. A fiatal ember zavarba jő, hogy szavaiban nem hisznek, egész érzékenyen ily kifejezésre fakad: higgye el nagysád, hogy midőn kegyedhez szólok, szívem nyelvemen van.

„Tudtam, — válaszolá erre a hölgyecske közönyösen — hogy az nincs a maga helyén!“

Tableau.

De az a megjegyzés aztán igazán helyén volt, a midőn egy fiatal embertől azt kérdezték, hogy mi tetszik neki leginkább? azt felelte az „Erdő szépe“ a szindarabok között, a népdalok közül pedig az a nóta: „Csongorádi kis barna...“ Hogy annak, ki e két címet egybeolvasztva alkalmazta egy kis tánczosnőre, mennyire volt igaza, nem képezte vita tárgyát.

Puck.

is megtekinthetők, olyanok, melyek kifogást egyáltalán nem tölnek; egy szóval igen szépek.

Mosási árak:

mosatlan gyapjúért 100 kiló után . . . 5³/₄ frt.,
timár-gyapjúért " " " " . . . 6¹/₂ frt.,
háton mosott gyapjúért 100 kiló után . . . 7¹/₂ frt.

Eladási illeték, gyárilag és egyszermind három mosott gyapjúért 1%, ügynök igénybe vételével ¹/₂%-el több.

A kimosott gyapjúnak a társaság tiszta és jó zsákokat mérsékelt áron ad.

Kívánatos, hogy a gyapjú nyírésénél figyelem fordítottassék arra, miszerint a gyapjú bunda-részei (fej-, hát- és sárga gyapjú) elkülönítve legyenek, s ez a gyapjús-zsákra feljegyeztessék. A koloncok beküldése pedig egyáltalán mellőztessék, minthogy ezek mosatása magát egyáltalán nem fizeti ki.

Ezen társaság, — más gyapjú-piaczok példájára, — folyó évi augusztus hó folytán Budapesten gyapjú „auctiót“ is rendez, azaz elfogad mindennemű gyapjút árveréseni eladásra, miért a szokásos eladási provisióon kívül, az eladó terhére raktárilletéket nem számít, a beveendő pénzt pedig a tulajdonosnak azonnal beküldi.

Mellékletül közöltetik számos elismerő és ajánlólevél, melyek között ott látjuk helybeli birtokos és gazdaságegyeleti elnök id. Szél Imre úr nyilatkozatát is, ki azon túl még élő szóval is kijelentette, hogy e társaságnál eszközölt gyapjúmosással, és annak ott történt elárúsításával, minden tekintetben megelégedett.

Ezek folytán, ezen társaság úgy a gazda közönség mint a kereskedők figyelmébe ajánlatik.

Tudakozó feleknek, — habár nem egyleti tagok is — a gazdasági egylet helyiségén alólirott egyleti jegyző által bővebb felvilágosítás, — naponként, — a legnagyobb készséggel adatik.

Olvastatott id. Csókás József választmányi tag indítványa, melyben a helybeni szőlőmivelés és városi műkert hiányaira újjal mutatva, azokon, valamint tönkretett borpiaczunkon, a mint egyrésztől segíteni óhajt, úgy másrésztől Kecskeméten egy szőlész-borászati társulat szervezését, részvényekre alapítva, ajánlja.

Ezen terjedelmes indítvány a választmány által melegen fogadtatván, tanulmányozás és véleményezés végett, a szőlészeti szakosztálynak adott ki. (Ezen életre való indítvány, — a szerkesztőség engedelmével — később bővebben lesz e becses lapok hasábjain ismertetve.)*

Felmerült indítvány folytán, helybeni kereskedő Herczegh Lajos fölhívati határozatott az iránt, hogy általa, a „Kecskemét“ helyi lap folyó évi 20-ik számában közzétett azon hirdetésre vonatkozólag, mely szerént mint ügynök a gazdaközönséget, az általa képviselt „Első magyar pozsonyi jégkárbiztosító Társaság“ által eszközendő jégkár elleni biztosításra, eddig szokatlan olcsó áron azon kijelentés mellett hívja föl, mikép a gazdasági egyleti tagok még a rendes díjból is 5% leengedésben részesülnek, a választmánynyal ezen ismeretlen társaság alapszabályait és programját, — ahoz leendő alkalmazkodás végett — közölni sziveskedjék.

Vége, a szakosztályok megalakítása után, a gyűlés eloszlott.

A választmány meghagyásából közli

Cserekyei Károly, egyl. jegyző.

ÚJDONSÁGOK.

— **Az árvaház kérdése** talán nemsokára megoldatik. A város megvette az árvaház részére a Barta-féle házat s épen ma a felállítás és felszerelés tárgyában tanácskozmány tartatik. Az ügy tehát megindult, elvárjuk különösen a Nőegylettől, hogy e kérdést többé pihenni nem engedi.

— **Gyászhir.** Özv. Mónus Gáborné, szül. Váradi Anna asszony május hó 30-án életének 88-ik évében, végelgyengülés következtében elhunyt. A boldogult élettörténetéből mint nevezetes eseményt hiteles forrás nyomán érdemesnek tartjuk följegyezni, hogy hirneves költőnk és városunk szülőtte Katona József, kit több évtizeddel ezelőtt a halál oly hirtelen ragadott ki közülünk, az ő karjai közt adta ki lelkét. Férje ugyanis városi tisztséget viselvén, a szélhűtés által lesújtott beteget hozzájok mint legközelebbi helyre szállították, hol a legnagyobb gondozás dacára, mielőtt az orvosi segély megérkezett volna, megszűnt élni. Most ime annyi idő után ismét találkozunk! Áldás és béke poraira!

— **Helyreigazításul** és az olvasó közönségnek tájékoztatásul, közöljük a következő sorokat: „Az 1870. XLII. t. cz. a köztörvényhatósági igazoló-választmány hatásköréről“ szólván, az igazoló-választmány által elrendelt vizsgálat mikénti fogantatásáról nem intézkedik. A törvény eme hiányá-

nál fogva, és mert gyakorlat sincs, mely alapul szolgálhatna: az igazoló-választmány által a 3-ik kerületi választás ellen beadott panasz folytán elrendelt vizsgálatnál, az egyáltalában szokásos vizsgálati eljárást kellett irányadóul elfogadnunk, mely szerint: nyilvánosságnak elővizsgálatnál nincs — csakis végtárgyalásnál van helye. H. „Kecskemét“ M-je e körülményt figyelembe veszi: bizonyosan nem találja annyira sérelmesnek, hogy a folyamatban levő vizsgálat „zártajtó mögött“ történik. Hogy az eddig kihallgatott tanúk vallomásából mi vétetett jegyzőkönyvbe mi nem: az még most szintén nem vihető a nyilvánosság elé. Anynyit azonban ki kell jelentenem, hogy — ha mindjárt hazafiságból is — de rúttal felültette a „Kecskemét“ M-jét „a jó egyenes gondolkodású Sz. Tóth László“, ki a vizsgálat folyamáról informálta, mert a mit erről a „Kecskemét“ f. évi 21. számában közzétett: egész terjedelmében valótlán ráfogás. Kecskemét, 1878. május 31. Györfly Balázs, m. k., a vizsgáló biz. jegyzője.“

— **Az Eötvös alap** gyarapítására, melynek kamatjából szegény néptanítók kitűnő tanuló gyermekei felsőbb tudományok folytathatásában felekezetre való tekintet nélkül ösztöndíjaztatnak, és munkaképtelenné lett tanítók s ezeknek özvegyei, árvái segélyeztetnek, Bösörményi Mihály községi tanító úr megkeresvénye folytán, a kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank május hó 26-án tartott közgyűlésében 60 forintot szavazott meg. Mely összeg Bösörményi Mihály tanító úrnak kézbesítettett.

— **A kecskeméti jót. nőegylet** május 30-án az „Olvasókör“-ben közgyűlését nem tarthatta meg, mert a tagok az alapszabályok által kívánt számmal nem jelentek meg; a közgyűlés megtartásának határideje újabban június hó 20-ra, Ürnapjára tüzetett ki s akkor a jelenlevők, tekintet nélkül a megjelentek számára, érvényesen fognak határozni.

— **Horváth Lajos**, városi rendőrbiztos nyomozódásait újabban szép siker koronázta: felfedezte ugyanis Liptay Tóth Imréné született Kalmár Anna, I-ső tized 37. sz. a. lakosnőben azon személyt, a ki Szegedi Ferencz I-ső tized 186. sz. a. lakos által a mult 1877. évi október hó 15-én elvesztett 530 frt. készpénzt egy levélborítékba zárva a vásári kis-útczán megtalálta, jogtalanul visszatartotta, sőt azt részben saját céljaira fordította. A tettes nő — férjével, mint bűnrészessel — a kir. törvényszék elé állítottatott; — az elveszett pénznek mintegy fele tettesek kezén feltaláltatott; de ennél sokkal fontosabb azon morális siker, miszerént kiderített teljes ártatlansága azon közbecsülésben álló polgároknak, kik a kérdéses pénz megtalálása — illetve elsikkasztása miatt alaptalanul gyanúsítottak.

— **Jótevény adomány.** Gallia Emma úrnő a helybeli reform. lyceum igazgatóságának öt darab diszkötésű könyvet küldött, szorgalmas és kitűnő növendékek jutalmazása végett.

— **A városi nőegylet közgyűlése**, mely május hó 29-ére volt hirdetve és kitűzve, az egyleti tagok kellő számban meg nem jelenése miatt nem volt megtartható. Az alapszabályok értelmében a közgyűlés megtartására legalább ötven tagnak jelenléte szükséges; de nem találkozott oly ötven tag, mely érdemesnek tartotta volna, hogy megjelenésével a közgyűlés megtartását lehetővé tegye. Pedig, ha jól tudjuk, a városi nőegylet majd 450 tagot számít, s így egyik tekintélyesebb egylet az országban. A tárgyalásra kitűzött tárgyak is igen fontosak voltak, nevezetesen napirenden volt a választmány újbólalakítása és az árvaház ügye, mely oly régóta foglalkoztatja a közvéleményt. Nem tudhatjuk, mi okozza ezen meg nem engedhető közönyt és hidegséget az egylet ügyei iránt, de annyit mondhatunk, hogy ezen eljárás általános visszatetszést szült. Jogosan követelheti a nagy közönség, hogy a nőegylet, mely minden alkalommal oly készséges támogatásban részesül, ezen áldozatkészséget tevékenység és ügyszeretet által igyekezzék kiérdemelni, jogosan várhatja, hogy városunk művelt hölgyei lelkesedéssel működjenek közre, hol az emberszeretet nemes céljai forognak kérdésben.

— **A katalin-báli nyerepménytárgyakból** visszamaradt apróságokat a Nőegylet bizottsága csütörtökön az „Olvasókör“ helyiségében árverés útján eladatta. A kínálat úgy látszik erősebb volt, mint a kereslet, mert a tárgyak egy része becsáron alól adatott el. Beesár 34 frt., befolyt összeg 23 frt. Nőde ajándéknak ez is jó!

— **A kecskeméti rom. kath. főgymnasium növendékei** folyó 1878 évi június hó 6-án, d. u. 5 órakor, a főgymnasium kis kertjében, esetleg nagy termében a szavallat-, zene- és műnékből nyilvános vizsgálatot tesznek, melyen a közönséget szívesen látja az igazgatóság. Műsorozat: 1) „Induló“, Szabados Gézáttól, előadja a főgymnasiumi zenekar. 2) „Troubadour“, „Miserere“ Verdittől, ének- és zenére alkalmazta Szabados Géza. Előadja a főgymnasiumi vegyes ének- és zenekar. 3) „Hazaszeretet“, Vörösmartytól. Szavalja Esőssy Gyula, V. oszt. tanuló. 4) „Fatinicza“, operette. Egyveleg. Előadja

a főgymnasiumi zenekar. 5) „A koldús“, Jámor Páltól. Szavalja Hirsch Pál, VII. oszt. tanuló. 6) „Nincsen annyi tenger csillag.“ Népdalok. Előadja a főgymn. I. és II. évi zenetanulók kis zenekara. 7) „Norma“, Bellinitől. Enek- és zenére alkalmazta Szabados Géza. Előadja a főgymnasiumi vegyes ének- és zenekar. 8) „Az ész elegiája“, Répássy Jánostól. Szavalja Csulyok Béla VIII. oszt. tanuló. 9) „Ernani.“ Bandita-dal, férfinégyes. Előadja a főgymn. férfikar. 10) „Ráchel siralma“, Arany Jánostól. Szavalja Kubányi Béla, VIII. oszt. k. r. n. p. 11) „Ha magyar vagy, légy hát magyar igazi“, kardal, Allaga Gézáttól, szövege Tóth Kálmántól, előadja a főgymnasiumi vegyes ének- és zenekar. 12) „Cliquot.“ Induló, Szabados Gézáttól. Előadja a főgymn. zenekar.

— **A műkedvelői előadás**, melyről a közönséget mult számunkban értesítettük, a hivatalnokok és kereskedő ifjak által a mai napon meg fog tartatni. Előadás tárgya Tóth Edének három felvonásos, nálunk már rég nem látott színműve „A kintornás család“ lesz. A jövedelem a városi árvaház javára fog fordittatni. A jótevény czél iránti tekintetből, de meg a fellépők kedvének fokozása végett is, ajánljuk ezen előadást a közönség figyelmébe, óhajtjuk, hogy minél többen vegyenek azon részt. Előadás után a „Népkör“ helyiségében tánczestély fog tartatni.

— **Gallia Emma** úrnő a polgári leányiskola jelebb növendékeinek megjutalmazására 3 darab diszkötésű s irodalmilag is értékes művet küldött Páthy Károly polg. leányisk. igazgató úrhoz.

— **A kecskeméti közs. tanítói testület** által, a nép- és felsőgazdasági iskolák növendékei részére évenként rendezni szokott „gyermek-multság“-ot f. évi jún. 5-én — alkalmatlan idő esetében következő napon — a „Nagyalfai“ erdőben fogja megtartani. Köztudomásúlag ezen multságon az érdekelt szülők és minden tanügykedvelő szívesen látott vendég.

— **A székes-fehérvári 1879-iki országos ipar-, termény- és állatkiállítás** bizottságának elnöke gróf Zichy Jenő, h. elnöke Havranek József, titkára Csitári Kálmán, alelnöke id. Felmyer István, főpénztárnoka Kreutzer Nándor, ellenőre Felner Soma, jegyzője Dwelly Rezső; a bizottsági tagok száma 233, a kültagoké 142; a végrehajtó bizottságnak tiszti kara azonos a kiállítási bizottsági tiszttal; a bizottsági tagok száma 36, a kültagoké 69. A szűkebb körű végrehajtó bizottság, melynek az elnök és a titkár magától érthetőleg tiszténél fogva tagja, mintegy tizenkét tagból áll. A csoportok száma tizenhét. I. csoport: erdőtermények és félkészítmények, nehezebb fa-ipar csoportja: tiszteltbeli elnöke ifj. gr. Eszterházy Mór, elnöke Vértessy György, alelnöke Say Ferencz, jegyzője Detrich Zsigmond; az alkotó tagok száma 19; II. csoport: bányatermények és félkészítmények, nehezebb ércipar, nemkülönbön üveg-, gyurma-, agyag- és kőipar csoportja: elnöke Léderer Sándor, alelnöke Braun József, jegyzője Vadkerti József; alkotó tagjainak száma 14; III. csoport: mezőgazdasági termények és félkészítmények, kert-ipar csoportja: tiszt. elnöke Korizmic László, elnöke Boda Imre, alelnöke Lőrincz Károly, jegyzője ifj. Kolossváry Miklós; az alkotó tagok száma 22; IV. csoport: malom-ipar és élelmi cikkek csoportja: tiszt. elnöke br. Kochmeister Frigyes, elnöke Kégl György, alelnöke Felner Soma, jegyzője Strauss Salamon; az alkotó tagok száma 22; V. csoport: szesz-ipar, borok s egyéb szesz italok csoportja: tisztelt. elnöke br. Kemény Istv., elnöke gr. Zichy János, alelnöke Schnetzer József, jegyzője Posztóczky Kálmán; az alkotó tagok száma 31; VI. csoport: fonó-, szövőipar, ruházati tárgyak csoportja: tisztelt. elnöke Bakay Nándor, elnöke ifj. Felmyer István, alelnöke Kubik János, jegyzője Flatt Gaston; az alkotó tagok száma 14; VII. csoport: háztartási és bútor-ipar csoportja: tisztelt. elnöke Jágócsy Péterfy József, elnöke Bóné Géza, alelnöke Detrich László, jegyzője ifj. Heinrich Lajos; az alkotó tagok száma 15; VIII. csoport: vas-ipar csoportja: tisztelt. elnöke gr. Andrassy Manó, elnöke Heinrich Sándor, alelnöke ifj. Nánesy Ferencz, jegyzője Udvardy Ferencz; az alkotó tagok száma 17; IX. csoport: nemes érc-, nemes kő- és fém-ipar csoportja: tisztelt. elnöke gróf Zichy Edmund, elnöke gr. Nádasdy Ferencz, alelnöke König Mór, jegyzője Boda Sándor, h. jegyzője Tóth Aladár; az alkotó tagok száma 13; X. csoport: bőr-, csont és kaucsuk tárgyak csoportja: tisztelt. elnöke Gelléri Mór, elnöke Wertheim Salamon, alelnöke Töltényi Antal, jegyzője ifj. Berndorfer Miksa; az alkotó tagok száma 13; XI. csoport: műipar és zenészeti tárgyak csoportja: tisztelt. elnöke gr. Zichy Géza, elnöke Gebauer Izó, alelnöke Pribék Antal, jegyzője Kövessy István; az alkotó tagok száma 15; XII. csoport: közművelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgyak csoportja: tisztelt. elnöke Gönczy Pál, elnöke id. Kolossváry Miklós, alelnöke Say Rudolf, jegyzője Hattyúfi Dezső; az alkotó tagok száma 25; XIII. csoport: gazdasági eszközök, iparos szerszámok és kézi gé-

*) Várjuk.

A szerkesztő.

